

Barcelonski proces – sredozemska unija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. junija 2008 o barcelonskem procesu – sredozemski uniji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju barcelonske deklaracije, sprejete na evro-sredozemski konferenci ministrov za zunanje zadeve dne 27. in 28. novembra 1995 v Barceloni, ki ustanavlja evro-sredozemsko partnerstvo,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom Barcelonski proces: sredozemska unija (KOM(2008)0319),
 - ob upoštevanju načela o ustanovitvi sredozemske unije v okviru barcelonskega procesa, ki ga je Evropski svet sprejel v Bruslju dne 13. in 14. marca 2008,
 - ob upoštevanju sklepne deklaracije predsedstva evro-sredozemske parlamentarne skupščine (EMPA) in priporočil te skupščine, sprejetih na njenem četrtem plenarnem zasedanju dne 27. in 28. marca 2008 v Atenah,
 - ob upoštevanju sklepov evro-sredozemske konference ministrov za zunanje zadeve v Neaplju dne 2. in 3. decembra 2003 ter v Lizboni dne 5. in 6. novembra 2007 v Lizboni,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o krepitvi evropske sosedске politike (KOM(2006)0726),
 - ob upoštevanju sklepov evro-sredozemskega vrha ob praznovanju desete obletnice evro-sredozemskega partnerstva v Barceloni dne 27. in 28. novembra 2005,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom 'Novi zagon dejavnostim EU na področju človekovih pravic in demokratizacije v sodelovanju s sredozemskimi partnerji – strateške smernice' (KOM(2003)0294),
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o politiki EU za Sredozemlje, zlasti resolucije z dne 15. marca 2007¹,
 - ob upoštevanju člena 103(2) svojega Poslovnika,
- A. ker sta sredozemska regija in Bližnji vzhod strateškega pomena za EU in ker mora politika za Sredozemlje temeljiti na solidarnosti, dialogu, sodelovanju in izmenjavah, da bi dosegli skupne izzive in izpolnili cilj vzpostavitve območja miru, stabilnosti in skupne blaginje,
- B. ker bi bilo treba na prvem vrhu barcelonskega procesa – sredozemske unije, ki bo dne 13. julija 2008 v Parizu, zastaviti jasne smernice za krepitev večstranskih odnosov EU s sredozemskimi partnericami, vključno z izboljšanjem delovnih metod in povečanjem

¹ UL C 301 E, 13.12.2007, str. 206.

skupne odgovornosti,

- C. ker je treba poudariti, da je treba analizo dosežkov in pomanjkljivosti barcelonskega procesa ustrezno upoštevati, tako da bomo lahko na učinkovit način obnovili evro-sredozemske odnose in dali temu procesu nov zagon; ker je pri tem pomembno obravnavati težave pri razvijanju sodelovanja in poglobljanju evro-sredozemskega partnerstva, na primer še vedno trajajoči bližnjevzhodni konflikt ali hude politične napetosti kot na primer v Zahodni Sahari, premajhen napredek na področju demokracije in človekovih pravic ter prešibka osveščenost javnosti o tem procesu,
- D. ker je splošna ocena barcelonskega procesa, da kljub nezadostnim dosežkom v primerjavi s prvotnimi cilji kaže potencial, ki bi ga bilo treba izkoristiti,
1. pozdravlja zgoraj navedeno sporočilo Komisije z naslovom 'Barcelonski proces: sredozemska unija', in se strinja s ciljem te nove pobude, da bi večstranskim odnosom EU z njenimi sredozemskimi partnericami dali svež politični in konkretni zagon z okrepljeno politično ravnijo teh odnosov, is sicer prek večjega deleža solastništva in delitve odgovornosti, in z razvijanjem regionalnih projektov, ki se bodo odzivali na potrebe državljanov v regiji;
 2. meni, da bi bilo treba dati barcelonskemu procesu nov zagon, da bi povečali njegovo prepoznavnost in osvetlili njegove oprijemljive koristi za državljane, zlasti za tiste z južne strani Sredozemlja;
 3. se strinja, da je treba ponovno oživiti barcelonski proces, ki bi moral ostati osrednji element sodelovanja EU s sredozemsko regijo kot edini forum, kjer vse sredozemske partnerice izmenjujejo stališča in sodelujejo v konstruktivnem dialogu; meni, da pomeni barcelonska deklaracija s svojimi cilji in področji sodelovanja mejnik v teh odnosih; upa, da bo nova pobuda gradila na dosežkih evro-sredozemskega partnerstva in procesu prinesla dodano vrednost;
 4. zato poziva tiste države, ki ne sodelujejo v tem procesu, naj sprejmejo barcelonski *acquis*, da bodo napredovale proti istim ciljem;
 5. odločno podpira predlagani razvoj barcelonskega procesa – sredozemske unije kot utrditev evro-sredozemskega območja, ki temelji na demokratičnih načelih in spoštovanju pravne države ter človekovih pravic, kar bi moralo voditi do močnega partnerstva v zunanji in varnostni politiki;
 6. poziva Svet in Komisijo, naj ocenita novo institucijo in pravne posledice te pomembne nove pobude, še posebej v zvezi z določbami Lizbonske pogodbe;
 7. zagotavlja, da je pripravljen sodelovati pri vzpostavljanju institucionalnega okvira za barcelonski proces – sredozemska unija; poudarja, da mora kot veja proračunske oblasti EU pri tem sodelovati, da bo lahko zagotovil, da bodo novi okvir in projekti uspešni;
 8. pozdravlja predlog Komisije za oblikovanje sopredsedstva barcelonskega procesa – sredozemske unije na ravni predsednikov držav in vlad ter zunanjih ministrov, saj ocenjuje, da bo to povečalo skupni pomen evro-sredozemskega sodelovanja; pozdravlja predlog Komisije, da bi morale naloge sopredsedstva Evropske unije opravljati pristojne institucije EU, poudarja, da bi bilo treba pri imenovanjih za sredozemsko vejo predsedstva uporabljati

konsenz sredozemskih partneric in da bi morala predsedujoča država na srečanja na vrhu in na srečanja na ministrski ravni povabiti vse države, ki sodelujejo pri barcelonskem procesu – sredozemski uniji;

9. podpira predlog Komisije, da bi v Bruslju ustanovili skupni stalni odbor predstavnikov, ki bi jih imenovali vsi sodelujoči v barcelonskem procesu – sredozemski uniji, kar bi lahko pomembno prispevalo k izboljšanju institucionalnega vodenja;
10. meni, da bi moral biti predlagani novi sekretariat integriran v službe Komisije in bi lahko bil sestavljen iz uradnikov, ki bi jih poslali iz vseh sodelujočih držav v procesu in bi moral prinesiti dodano vrednost obstoječim strukturam, tako da bi okrepil upravne zmogljivosti za podporo celotnega procesa;
11. meni, da bi moral predlagani novi sekretariat poskrbeti, da bo novi barcelonski proces – sredozemska unija postal bolj prepoznaven na terenu, in da bi se moral odločno osredotočiti na regionalne projekte, prav tako pa bi moral biti zmožen prevzeti odgovornost za vrsto nalog za dobro vodenje projektov;
12. vendar Svet in Komisijo poziva, naj od države, ki bo gostila sekretariat, zahtevata polno skladnost z obvezami o demokraciji in človekovih pravicah iz barcelonskega procesa;
13. pozdravlja predlog Komisije o krepitvi odnosov s sredozemskimi partnericami EU na politični ravni s tem, da se vsaki dve leti organizirajo srečanja na vrhu v okviru barcelonskega procesa – sredozemske unije na katerih bi sprejeli politične izjave in sklepe v zvezi z glavnimi programi in projekti, ki se bodo razvijali na regionalni ravni;
14. meni, da bi morala biti evro-sredozemska parlamentarna skupščina popolnoma udeležena pri pripravi in postopkih teh srečanj;
15. pozdravlja predlog Komisije v zvezi z vlogo evro-sredozemske parlamentarne skupščine, ki bi morala postati sestavni del institucionalnega okvira barcelonskega procesa – sredozemske unije, in sicer kot njena parlamentarna razsežnost; poudarja, da je treba okrepiti demokratično legitimnost kot tudi vlogo evro-sredozemske parlamentarne skupščine, ki je edina parlamentarna skupščina, ki združuje 27 držav članic EU in vse strani, ki sodelujejo v mirovnem procesu na Bližnjem vzhodu; meni, da bi morala imeti evro-sredozemska parlamentarna skupščina kot posvetovalni organ pravico, da podaja predloge in ocene; v evro-sredozemski parlamentarni skupščini podpira udeležbo parlamentarnih predstavnikov držav, ki ne sodelujejo v barcelonskem procesu;
16. ponavlja, da je treba razvoj demokracije doseči s spodbujanjem političnih reform, ter poudarja, da je verodostojnost evropske politike demokratizacije in spodbujanja človekovih pravic odvisna od močne in vidne podpore civilni družbi in demokratičnim političnim organizacijam na območju južne sredozemske obale; poziva k obsežnem sodelovanju predstavnikov civilne družbe in socialnih partnerjev v institucionalnem okviru barcelonskega procesa – sredozemske unije;
17. poudarja, da je eden osrednjih ciljev evro-sredozemske politike spodbujanje pravne države, spoštovanja človekovih pravic in politični pluralizem, ter glede tega meni, da evro-sredozemsko partnerstvo na področju človekovih pravic še ni prineslo pričakovanih rezultatov; zato poziva Svet in Komisijo, naj spodbujanje človekovih pravic in demokracije jasno vključita v cilje te nove pobude in še okrepi izvajanje obstoječih mehanizmov,

kakršni so določba o človekovih pravicah v pridružitvenih sporazumih in oblikovanje mehanizma za izvajanje te določbe pri naslednji generaciji sporazumov, dvostranski akcijski načrti evropske sosedске politike in vzpostavljane pododbora za človekove pravice;

18. poudarja, da je treba obseg evro-sredozemskega sodelovanja razširiti tudi na druge države ob sredozemski obali, ter izpostavlja, da je treba popolnoma priznati celotno sredozemsko identiteto drugih držav;
19. opozarja na pobude, ki jih je predlagala Komisija, kot so na primer morske "avtoceste", povezava z arabsko magrebsko avtocesto, odpravljanje onesnaženosti Sredozemskega morja, civilna zaščita in sredozemski načrt za sončno energijo; izraža zanimanje za možnosti, ki jih ponuja pridobivanje sončne termalne energije v severnoafriški puščavi, ter priporoča, da se na prvih srečanjih sredozemske unije da prednost razpravi o tem vprašanju; podpira tudi druge projekte kot so razsoljevanje morske vode, da se tako olajša dostop do pitne vode, kar je eden izmed najpomembnejših izzivov v mnogih državah na obalah Sredozemlja;
20. poudarja, da morajo biti projekti v okviru barcelonskega procesa – sredozemske unije odprti za vse države članice EU in sredozemske partnerice, ki želijo sodelovati, zlasti če so zainteresirane za posebne projekte ali področja;
21. poziva Komisijo, naj Evropski parlament in evro-sredozemsko parlamentarno skupščino redno obvešča o razvoju regionalnih projektov ter preuči predloge in ocene, ki so podane na parlamentarni ravni in so namenjene povečanju prepoznavnosti procesa, absorpcijske zmogljivosti ter dodane vrednosti za prebivalce v tej regiji;
22. poudarja, da evro-sredozemsko partnerstvo ne more biti osredotočeno zgolj na gospodarska in trgovinska vprašanja; poudarja, da so trije barcelonski stebri tesno povezani; poudarja, da pri prvem stebri, ki naj bi prispeval k miru, stabilnosti in blaginji ter pri načrtovani listini za mir in stabilnost ni bilo doseženega bistvenega napredka; poudarja, da oblikovanje območja proste trgovine in liberalizacija trgovine nista cilja sama po sebi, temveč ju morajo spremljati krepitev regionalnega sodelovanja ter socialna in okoljska integracija;
23. poudarja, da je treba gospodarske politike oceniti ne le z vidika pospeševanja rasti, ampak tudi z vidika ustvarjenih delovnih mest in njihovega prispevka k zmanjševanju revščine; v zvezi s tem poudarja, da je treba povečati podporo EU za programe sredozemskih partnerskih držav, ki so namenjeni lažji vzpostavitvi ugodnih razmer za povečanje naložb in spodbujanju mladih pri ustanavljanju malih podjetij, tudi z lažjim dostopom do mikrokreditov; v zvezi s tem meni, da je treba okrepiti podporo Sklada za evro-sredozemske naložbe in sodelovanje (FEMIP), tudi z informacijskimi kampanjami;
24. izpostavlja svoj predlog za oblikovanje evro-sredozemske banke za naložbe in razvoj, ki bi bila sposobna pritegniti neposredne tuje naložbe, ki jih v evro-sredozemski regiji sedaj primanjkuje, in dodaja, da bi lahko k uresničitvi tega cilja pripomoglo sodelovanje zalivskih držav, kot glavnih naložbenikov v tej regiji;
25. ponovno opozarja, da je treba okrepiti položaj žensk v sredozemski regiji, in sicer s politikami, ki bi ženskam dale pomembno vlogo v družbi, ter s spodbujanjem enakosti spolov; poudarja, da spoštovanje tradicije in običajev ne sme ogrozati temeljnih pravic žensk;

26. poudarja, da je treba sredozemskim partnericam EU predlagati zanimivo paleto programov za kulturno sodelovanje z boljšo uporabo programa Erasmus Mundus in avdiovizualnega programa Euromed II (2006–2008), ki bi ga bilo treba pospešiti in razširiti, ter na splošno z uporabo instrumenta evropske sosedске politike¹;
27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visokemu predstavniku za skupno zunanjo in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladam in parlamentom držav, vključenih v barcelonski proces.

¹ Uredba (ES) št. 1638/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2006 o splošnih določbah o ustanovitvi Evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva (UL L 310, 9.11.2006, str. 1).